

Till
Riksåklagaren
Box 16370
10327 Stockholm

08-4536600

registrator.riksaklagaren@aklagare.se

ANMÄLAN OM TJÄNSTEFEL

FÖRORD

Tjänstemannakåren i Sverige hör till världens yppersta och korruption är inget stort problem. Domare kan man nästan alltid lita på. Men det vore märkligt om det aldrig skulle förekomma att domare ger fördel åt kolleger, vänner och medarbetare till vilka domare och domstol står i ett ömsesidigt nära förhållande. Sannolikt förekommer det oftare än vad vi tror. I de flesta fall korrigeras ett sådant fel genom överklagande till högre domstol och så blir det inte mer av det. Men om högre domstol inte behandlar ärendet vem tar då vid och utreder det som skett? Överklagandet till högre domstol gäller ju målsärendet och inte eventuellt tjänstefel som kan ha förekommit.

Bevisning av tjänstefel som begåtts av domare kan vara besvärlig. Handlingen finns i själva domen och domen utgör därför i de flesta fall det enda beviset. Mot det kan invändas "du kanske tycker att domen är fel, men andra kan tycka annorlunda" och det är självfallet. Men om vi sorterar bort allt tyckande och endast håller oss till bevisbara fakta faller den invändningen.

Domare som avsiktligt eller genom grov vårdslöshet dömer fel till någons för- eller nackdel omfattas av Brottsbalkens 20 kap 1 § och 5 §. Det är då ett ärende för åklagare och polis att utreda och åtgärda.

Jag skulle kunna vara nöjd med om målet behandlas i HD så att den fråga som målet vilar på blir behandlad vid svensk domstol åtminstone en gång. Men en resning i HD är mycket osäker och jag vågar inte avvakta eftersom jag förmodar att preskriptionstiden går ut år 2000-04-09.

Det är bakgrunden till följande anmälan.

ANMÄLAN OM TJÄNSTEFEL

Klander mot lagmannen vid Västerås tingsrätt Per Kjellsson avseende tjänstefel / vårdslös myndighetsutövning / korruption enligt Brottsbalkens 20 kap 1 § och 5 §.

I Västerås tingsrätts dom T 1113-96 gällande skadestånd har dom avkunnats där tolkning av lag ÄktB 9:8 är avgörande för målet. ÄktB 9:8 är entydigt skriven, den kan inte missförstås, och dess syfte är kristallklart. Den domstol finns ej som vägrat särskild förvaltning, om advokaten (mot vilken skadeståndstalan väckts) lämnat begäran om sådan. Därefter hade bodelningsprocessen fått ett annat förlopp.

Outtalat och utan att styrka saken påstår lagmannen med domen, att det saknas lagstöd för tillämpning av ÄktB 9:8. I fallet finns emellertid det starkaste lagstöd som tänkas kan. ÄktB 9:8 är avsedd för just sådana fall som målet behandlar. Det är uppenbart att domen har påverkats av vänskaps- och/eller kollegiala band mellan lagmannen och advokaten.

Tjänstefelet / brottet består i att lagmannen med avsikt (jämför domareden RB 4:11) eller av mycket grov försumlighet vrängt lag genom tendensiösa val och utelämnanden av domskäl av vikt för ärendets bedömning.

Val och utelämnande utgör bevis för grov försumlighet. Den systematik med vilken det skett utgör bevis för att det varit avsiktligt. I bilagor utvecklas grunder och bevis.

På grund av ärendets delikata art yrkas på handläggning annorstädes än i lagmannens och advokatens arbetsområden.

BILAGOR

1	sid 3	Sammanfattande beskrivning med
	sid 7	Resumé - Knyter samman allt på ett lättfattligt sätt
2	sid 8	Domstolskorruption - analys
		Bevisföringen för grovt tjänstefel
3	sid 11	Ineffektiv process - analys
		Behandlar problem civilrättens infrastruktur.
4	sid 13	Bevis i mål T 1113-96
5	sid 16	Dom T 1113-96
	27 - 28	Med markering av tendensiösa domskäl
6	sid 30	' Lagstöd '
7	sid 40	Andra rättsfall
		Bevis för påståendet "den domstol finns inte ..."
8	sid 41	JO jävsanmälan

Lars Cornell
Fiskarth
59493 Gamleby
0493-67074
laco@telia.com

SAMMANFATTANDE BESKRIVNING

Om en läkare slinter med kniven så patienten avlider ställs läkaren till ansvar. Hans kolleger ställer solidariskt upp och säger att läkaren har inte gjort något fel, man skall slinta med kniven just så. Och läkaren går fri.

Så går det till. Inte i läkarkåren numera, men bland jurister. Det är vad den här artikeln och anmälan handlar om.

Om du har en orubblig tro, att korruption inte förekommer vid svenska domstolar, då skall du sluta läsa här. För då är jag bara en rättshaverist som det inte är mycket att lyssna på. Men då har du säkert inte heller hört talas om Nixon, den franske europakommissionären Édith Cresson, Paul van Buitenen och förbundskansler Kohl, rådmann Lundqvist eller Gunilla Bring. (*)

Om du har vidsyn och inställningen att domare också är människor och att det kan hända ibland att de försöker hjälpa en kollega som hamnat i knipa. Då kan det vara intressant för dig att läsa min berättelse. Den är inte svår att förstå.

Det enda du behöver veta är litet om bodelningslagen. Om makar skall skiljas så delar de lika på det de gemensamt äger. Men ibland händer det att en make har krav på det som den andre äger enskilt. Före 1987 kunde inte det klaras av i själva bodelningen utan fick skötas vid sidan av. Men 1987 kom Äktenskapsbalken som ändrar på det. Lagstiftarna skriver: "En makes enskilda egen-

dom kan - även mot hans eller hennes önskan - dras in i bodelningen genom att den andra maken utnyttjar sin rätt att överta bostad eller bohag." Lagstiftarna skriver också att det är önskvärt att makarnas alla mellanhavanden regleras samtidigt.

Men makar är ofta oense. Den som står i skuld till den andre kan ge bort eller flytta utomlands sin egendom för att slippa betala sin skuld. För sådana situationer finns ÄktB 9 kap 8 §. Det är en skyddsparagraf och där står följande:

"Om det, när talan om äktenskapsskillnad har väckts, behövs för att skydda den ena makens rätt vid bodelning, skall domstolen på begäran sätta den andre makens egendom eller del därav under särskild förvaltning.....".

Enda undantag som anges är om annan säkerhet ställs.

Bodelningen

Vi byggde hus 1987 och det var nödvändigt att båda bidrog med kapital och inkomst. Efter två år och några månader skiljde vi oss. Det var mitt i fastighetskrisens värsta år. Vi hade gemensamma lån och räntor och värdeminskningen på huset gjorde, att enskild egendom ingick i bodelningen. Jag förstod att jag inte skulle få ut min del om inte egendomen spärrades och uppsökte därför advokat. Han sa att det inte gick eftersom egendomen var enskild. Kapitalet flyttades senare utomlands och någon bodelning gick därför inte att genomföra.

(*) Nixon var USA's president och tvingades avgå på grund av korruption och lögner.

Édith Cresson var Frankrikes kommissionär i EU där hon var ansvarig för forskning, utveckling och utbildning. Hon bedrev 'svågerpolitik' vilket fällde hela EU-kommissionen.

Paul van Buitenen är en revisor från Holland som arbetade 1998 på en avdelning inom Europeiska kommissionen med finansiell kontroll. Han avslöjade Édith Cresson och blev först straffad med att bli avstängd från sitt arbete.

Kohl var förbundskansler i Tyskland och avslöjades för omfattande fiffel med partikassan.

Rådmann Lundqvist vid Stockholms tingsrätt var under 1950-talet mycket omskriven för bla bedrägerier. En del rättsfall från den tiden finns fortfarande angivna i lagboken.

Gunilla Bring är rättsmedicinare som anklagar Rättsliga rådet för något som liknar korruption.

Jag tyckte att det var märkligt att rättsväsendet inte klarade av en sådan alldaglig situation och satte mig på biblioteket för att läsa juridik. Då upptäckte jag, att min advokat haft en ålderdomlig uppfattning och gjort fel. Jag stämde honom på skadestånd. Med kostnader och räntor har det vuxit till nästan en miljon kronor nu.

Ord på vägen

Att ställa en advokat till ansvar för en felbehandling är inte lätt. Jag är ju tvungen att be hans kolleger om hjälp. Av 24 tillfrågade advokater backade de flesta ur med olika förevändningar. Många sade ärligt att de kände sig jäviga.

Jag bad riksdagsman och advokat Hans Göran Frank om hjälp. Vi pratade länge och han sa', "... ge inte upp, ge inte upp, det är viktigt att sådana här mål kommer upp".

En annan välkänd advokat sa, "Det är inte mitt område...., men du har fog för dina krav. Fortsätt och kämpa. Jag önskar dig lycka till."

En tredje advokat sa: "Gombrii har gjort fel, men jag är för gammal för sådana här mål. Vänta skall jag ge dig några bra namn"

En lagman sa: "Det är en skyddsparagraf och den skulle ha utnyttjats. Men kom ihåg att det är du som har bevisbördan".

En yngre jurist skrev, "... svaret på din fråga är RÄTTSRÖTA..."

En yngre advokat ansåg att jag hade rätt, men "... jag tar mig inte an fallet, för sådana här mål går inte att vinna". Då förstod jag inte vad han menade, nu har jag börjat begripa.

Bodelningsförrättaren gjorde många fel och hoppade bla över lottläggningen. Han följer inte lagen utbrast advokat Gombrii och lämnade klander till tingsrätten. Det var välgjort och visar med pedagogiskt berömvärd tydlighet, att särskild förvaltning var nödvändig för att bodelningen skulle kunna genomföras. Bättre lagstöd kan man inte tänka sig och det är precis för sådana situationer som ÄktB 9:8 har skrivits.

Om Gombriis påstående att man inte kan spärra enskild egendom säger de flesta, att Gombrii levde kvar i den äldre rättsuppfattningen före ÄktB's tillkomst. De jurister som haft den motsatta uppfattningen har alltid varit av äldre årgång som tex Telemann, som är god vän med Gombrii. De har alla det gemensamt att de vägrar att motivera sin ståndpunkt.

Domstolarnas beteende

I dom T 1113-96 ogiltigförklarar Västerås tingsrätt lag ÄktB 9 kap 8 § med följande ord, häng med nu i de verbala labyrintherna: "Utrymmet för ett avskiljande av enskild egendom torde annars vara begränsat, eftersom en bodelning inte utan lagstöd kan gå ut på att enskild egendom mot ägarmakens vilja förs över till den andra maken." Det är med de orden som Kjellsson, Larson och Ekelund försöker dölja att domen är korruptiv. Ur språklig synpunkt är texten klandervärd. Är bakomliggande tanke lika virrig, vad betyder ordsalladen? Om ägarmakes vilja finns behövs inte lagen. Bullshit således om de orden.

Översatt till klartext och med bortrensade negationer blir det på följande sätt:

"Om det finns lagstöd får man sätta enskild egendom under särskild förvaltning även mot ägarmakes vilja"

och det är ju sunt. Det är så självfallet att det knappt skulle behöva påpekas.

Därefter förväntar man sig att tingsrätten skall göra en analys av, om det fanns lagstöd för åtgärd enligt ÄktB 9:8. Men någon sådan analys gör inte tingsrätten.

Därför överklagades domen.

Svea Hovrätt konstaterar att inget nytt framförts och fastställer tingsrättens dom. Det är vad man får för 150000:- numera. Det kan stämma att inget nytt framförts, men kärnfrågan som tingsrätten hoppade över hoppar därmed också hovrätten över. Är det tillåtet för en domstol att hålla

så usel kvalitet på sitt arbete? Med nödvändighet måste ju en sådan dom överklagas. Det är dyrt för rättsväsendet, dyrt för mig och dyrt för dig.

Domen överklagades till Högsta Domstolen som vägrar att pröva fallet. Ett sådant mål har inte varit uppe i HD sedan 1958, för mer än 40 år sedan således.

Ytligt sett har ärendet prövats vid två domstolar. I själva verket har den kärnfråga som domen vilar på aldrig behandlats vid svensk domstol ! Därmed förvandlas processen till en akt enbart för syns och formens skull. Det liknar kafka !!!

Rättsröta eller bara usel kvalitet? Ärendet gäller mig och mina närstående. Med tanke på hur mycket elände det finns i världen så är det därför inte så viktigt. Men konsekvenserna är mycket långtgående för hela samhället. Skillnaden mellan rätt och rättvisa är ett mått på rättsväsendets ineffektivitet och därmed kostnader.

Varför hoppar tingsrätten över kärnfrågan? Någon annan förklaring än att man vill hjälpa en kollega som gjort fel och hamnat i knipa går inte att hitta. Då är det fråga om kollegial korruption vid Västerås tingsrätt. Den kan vara riktad för att hjälpa svaranden, den omtyckte advokaten. Men det kan också vara en mångårig inarbetad och allmän attityd ungefär så som det var i läkarkåren för nu länge sedan. Då var läkarkårens sammanhållning sådan, att det var omöjligt att få en felbehandling erkänd.

Tingsrätten i Västerås som först dömer är ofta advokat Gombriis arbetsplats, ibland hans uppdragsgivare och juristerna vid domstolen hans kolleger. En sådan domstol kan enligt många uppfattning inte vara neutral och oberoende.

Jag har givit domarna P Kjellsson, C-O Larson och M Ekelund möjlighet att försvara sig mot anklagelse om kollegial korruption. Men inget svar har kommit och det stärker uppfattningen att kollegial korruption påverkat domen.

Rättsväsendets haveri

Domare som vill hjälpa en kollega kan känna sig säkra. Medborgare i allmänhet har respekt för domstolars auktoritet. Det krävs mycket mod för att ifrågasätta domstolens hederlighet. Den som vågar får genast stämpeln rättshaverist och så slutar alla att lyssna. Med ett enda ord sopas ärendet under mattan. Rättshaveri, rättsväsendets haveri eller justitiemord - döm själv.

För att klandra en domare måste man själv ha stor kompetens och hur många har det. Man behöver hjälp av en advokat och det är en stor komplikation i ett sådant fall. Dessutom kostar en process mycket pengar och vem törs satsa när jurister är både domare och part i målet. Tre tusen åtta hundra kronor i timmen står det på motpartens räkning. Två timmar motsvarar en månadsinkomst för mig som pensionär. Det är inte avdragsgillt i min deklarationen. För mig är det ohyggligt dyrt. För advokaten är det lönsamt arbete. Och förlorar han kostar det inget, hans försäkring betalar.

Hela vårt rättsväsende är uppbyggt på förutsättningen att domstolar går att lita på. Därför finns det ingen beredskap för situationer med korruption vid domstol. Se nedan hur JO svarade så förstår du vad jag menar. På justitiedepartementet pågår det en utredning med sådant syfte. Det skall bli intressant att se vilka förändringar som kommer att föreslås.

Tingsrättens arbete och dom håller i övrigt hög kvalitet. Men hellre än att vara ärlig och fastställa advokatens ansvar tar man litet domstolskorruption. Som JO hanterar sådant är det riskfritt för domare i Sverige att bete sig så.

När inte domare respekterar en så klar och lättförståelig lag som ÄktB 9:8, hur skall de då kunna begära laglydighet av 'vanliga' människor?

JO-anmälan

Om en liten människa i samhället blivit felbehandlad vid en domstol, vem skall hon då vända sig till? Nästa instans och de myndigheter som man trodde skulle hantera sådant 'sopar ärendet under mattan'. Den metod de använder är att ignorera, inte lyssna och man känner vanmakt.

Justitieombudsmannen, JO, är den man först tänker på. Han har att granska att tjänstemän sköter sig och dit måste väl domare vid domstol räknas. Men JO avvisar begäran (JO 1999-12-06 Dnr 4459-1999) med att han som regel inte utreder klagomål som gäller värdering av bevisning eller andra bedömningar i domar och beslut.

Men jag insisterar

”Frågan om domslutet påverkats av kollegialt vänskapsbeteende kan ej avgöras utan ett samtidigt ställningstagande till, om en välgjord oomtvistad bodelningsberäkning är ett fullvärdigt lagstöd för att tillämpa ÄktB 9:8.

Frågan om en välgjord oomtvistad beräkning är ett fullvärdigt lagstöd för att tillämpa ÄktB 9:8 kan inte avgöras om kollegialt vänskapsbeteende föreligger.

Med oantastlig logik gäller således, att de två frågorna inte kan avgöras var för sig utan måste behandlas som en enhet.”

JO svarar föredömligt kortfattat: ”Ni underrättas om att Er skrivelse inte har föranlett någon åtgärd från JO:s sida.”

Där föll en illusion. Är JO tandlös eller bara ovillig? Kanske har han gått en kurs i hur man handskas med besvärliga människor. Finns det någon kurs i hur en liten människa skall bära sig åt för att få myndigheter att lyssna?

Jävsanmälan

En erfaren advokat gav mig rådet att anmäla lagmannen för jäv. Jag gjorde så - se bilaga 8 - men JO avfärdar anmälan med några få ord utan att motivera varför.

Fråga

Antag att advokaten på mitt uppdrag våren 1990 lämnat in begäran om särskild förvaltning. Antag att han begärt att den även skall gälla interrimistiskt. Antag att han motiverat begäran med en preliminär bodelningsberäkning och goda skäl för oro om egendomsflykt.

Tror du då käre läsare att domstolen vägrat en sådan begäran ?

RESUMÉ

- 1988-01-01 Två makar flyttar samman i nybyggd villa.
- 1990-03 Hustrun skaffar i lönnedom annan bostad. Paret separerar.
Advokat uppsöks för att spärra enskild egendom.
Advokaten förklarar att det ej är möjligt.
- 1990-05-30 Talan om äktenskapsskillnad
- 1990-06-27 Bodelningserbjudande som hustrun avvisar.
- 1990-07-13 Bodelningsförrättare förordnas. Han misslyckas och någon bodelning kommer ej till stånd.
- 1990-10-23 Erbjudande till maken om att överta huset, inget svar erhålles.
- 1990-12-15 Förslag till fd hustrun om hälftindelning av enskild och gemensam egendom. Avvisande svar erhålles.
- 1991-05-21 Brev till bod.f. med irritation över långsam handläggning.
- 1991-09-09 Bodelningsdokument.
- 1991-10-01 Klandertalan till Västerås tingsrätt, -12-19 Utveckling av grunderna.
- 1992-03-27 Advokat Gombrii ansöker om betalningsföreläggande avseende upplupna räntor å gemensamma lån.
- 1992-05-12 Västerås Tingsrätt. Muntlig förberedelse. Maken talar om att hon sänt sitt kapital utomlands för att undgå bodelning.
- 1992-05-14 Brev från advokat Gombrii
”Jag har nu haft kontakt med kronofogden om hur det förhåller sig med möjligheten att utreda Alicjas undangömda tillgångar. Enbart Agro-Kredit kan begära detta i dagens läge tyvärr.....”
I brevet försöker Gombrii ursäkta sig
”.. Den omständigheten att hon nu ev. gjort sig av med tillgångarna kom ju som en nyhet och som inte har funnits anledning att förutse.”
- 1992-11-12 Kontrakt. Villan såld med tillträdesdag 1993-01-01
- 1994-08-25 Från Lars Cornell till Tingsrätten i Västerås
Yrkande om jämkning av bodelningsförrättarens arvode enligt ÄktB 17:7
- 1994-10-04 Dom DFT 571/94. Avslag ”Han är ju erkänt skicklig”
- 1994-1995 Egna studier - advokaten hade en felaktig uppfattning av rättsläget.
- 1995-08-11 Stämning å skadestånd inlämnas till Västerås tingsrätt 688 / 95.
- 1995-11-24 Dom som överklagas.
Dom Svea Hovrätt. Rättegångsfel - målet återvisas till Västerås Tingsrätt.
- 1995-09-28 Stämning skadestånd, Västerås tingsrätt mål T 1113-96.
- 1998-04-09 Dom Västerås Tingsrätt mål T 1113-96. Käromålet ogillas.
- 1998-04-30 Överklagande till Svea Hovrätt. Hovrätten konstaterar att inget nytt tillkommit och prövar ej överklagandet, T 586-98.
- 1999-07-27 Överklagande till HD som ej beviljar prövning, T 2813 / 99.
- 2000-03-06 Anmälan till JO om jäv. Svar -03-14 Avslag utan angivande av motiv
- 2000 - - - Processen fortsätter

DOMSTOLSKORRUPTION - ANALYS

Domstolen, Västerås tingsrätt, uppfyller alla krav man får och bör ställa på en domstol.

Men domare är människor och där människor finns förekommer ibland korruption så att en **rättvis** dom ej avkunnas.

Ovanstående problem skulle kunna ha undanröjts av Hovrätt och/eller Högsta Domstolen. Men vare sig den ene eller andra av dessa två prövar den fråga på viken domen vilar.

JO's uttalande visar, att i Sverige finns inget organ annat än polis- och åklagare som kan utreda och beivra korruption vid domstol.

Målet

Målet gällde om advokaten gjort sig skyldig till vårdslöshet.

Från första stund stod det klart att enskild egendom var involverad i bodelningen. Det bekräftas senare med pedagogisk tydlighet av advokatens inlägga till tingsrätten (bilaga 6)

Advokatens uppdrag var att 'spärra' den enskilda egendomen så att bodelningen kunde verkställas. Han gjorde sig skyldig till vårdslöshet genom att torgföra en ålderdomlig uppfattning, att enskild egendom ej kunde sättas under särskild förvaltning (bilaga 4:6).

Tingsrätten citerar en doktrin som kom ett halvt år senare och lyder:

"Utrymmet för ett avskiljande av enskild egendom torde annars vara begränsat, eftersom en bodelning inte utan lagstöd kan gå ut på att enskild egendom mot ägarmakens vilja förs över till den andra maken."

Översatt till klartext och med bortrensade negationer blir det på följande sätt:

'Möjligheten till särskild förvaltning är begränsad. Endast om det finns lagstöd får man sätta enskild egendom under särskild förvaltning mot ägarmakens vilja'.

begränsad kan inte avse annat än de fall när enskild egendom är indragen i bodelningen. Och så kunde det tydligt visas vara här.

lagstöd är inte närmare definierat. Det kan syfta på ÄktB 9:8 och då är lagstödet fullständigt. Men det kan också syfta på att man skall kunna visa, att enskild egendom ingår i bodelningen. Även så är lagstödet fullständigt i det här fallet.

Advokaten har således haft en felaktig uppfattning om rättsläget och handlat fel. Felhandlingen är grovt vårdslös.

Tingsrättens 'domskäl' talar entydigt för att advokaten gjorde fel.

Men tingsrätten dömer på det omvända sättet utan att förklara varför.

Tendensiösa domskäl

Tingsrätten har gjort en bra redogörelse i 'grunder och omständigheter'.

Men domen använder ordet 'lagstöd' utan att vare sig gå in på ordets innebörd eller om lagstöd finns. Man förväntar sig att tingsrätten skall göra en analys av, om det fanns lagstöd för åtgärd enligt ÄktB 9:8. Men någon sådan analys gör inte tingsrätten - trots det dömer den.

Den av Gombrii upprättade och till tingsrätten inlämnade omvittnat välgjorda beräkningen av

Det sätt på vilket domskälen valts och ratats signalerar med orkanstyrka att domen ej är sund. Den systematik med vilken det skett indikerar att det inte är av slump eller oskicklighet utan en medveten handling.

När enskild egendom ingår i en bodelning gäller ÄktB 9:8 utan inskränkningar. Totties doktrin som citeras säger inte något annat än så.

bodelningen, enligt lag och sedvänja (bilaga 6), visar att hustrun hade att lösa mannen med 501310:- ur sin enskilda egendom. Situationen har uppkommit genom värdeminskning på makarnas gemensamt ägda bostad på grund av fastighetskrisen samt flera års räntor med solidarisk betalningsskyldighet på makarnas gemensamma lån. Tingsrätten skriver "Den aktuella lagstiftningens förarbeten ger ingen vägledning beträffande lagstiftarens intentioner rörande möjligheten till särskild förvaltning av enskild egendom."

Nu finns det i propositionen en del exempel, bla nämns övertagande av bostad. Men domarna utgår endast från doktrinen som skrevs lågt senare och den är skriven på dålig svenska med flera negationer i samma mening. Det utnyttjar domarna för att förvilla och dölja.

Bevis

Punkterna nedan hänför sig till Tingsrättens dom (bilaga 5 sid 27 - 28) markerade med motsvarande nummer.

1 - För att säkerställa att 501310:- enskild egendom ej skingrades så att maka kunde lösa make och bodelningen verkställas behövdes särskild förvaltning enligt ÄktB 9:8 och det var uppenbart från första stund. Det är för den sakens skull som ÄktB 9:8 är ägnad. Men om det nämner tingsrätten ingenting och det är tendensiöst.

2 - "endast i undantagsfall torde kunna komma till stånd"

Undantagen utgörs av de fall där det kan visas att enskild egendom är indragen i bodelningen. Vi skulle eljest få en rent löjeväckande situation där bodelningsrätten, (bilaga 6) och ÄktB 9:8 ej är samstämmiga. När enskild egendom ingår i bodelningen gäller ÄktB 9:8 utan inskränkningar.

3 - "eftersom en bodelning inte utan lagstöd kan gå ut på att enskild egendom mot ägarmakes vilja förs över till den andra maken".

Utomordentligt gott lagstöd finns i lagtexten och bodelningsberäkningen (bilaga 6). Ingen har hävdats att den är felaktigt gjord.

4 - " - eftersom den särskilda förvaltningen upphör när bodelning skett".

Uttrycket "bodelning skett" kan inte avse annat än själva verkställandet och det har fortfarande ej ägt rum.

5 - "Gombrii har under sanningsförsäkran uppgett att han därvid tagit del av såväl förarbeten som tillgänglig doktrin .."

Påståendet är bevisligen felaktigt eftersom doktrinen inte fanns vid den tidpunkten och det påpekades för rätten av advokat Ekbäck.

6 - Tingsrätten konstaterar att giftorättsgodsets tillgångar upptagits till ett värde av 1300000:- (brutto). Om giftorättsgodsets gäld 986459:- samt provision, andra skulder och räntor för fastigheten nämner tingsrätten ingenting vilket är tendensiöst.

ÄktB 9:8 är entydigt skriven och dess syfte är kristallklart. Lagen är avsedd för just sådana här fall. Den domare finns ej som vägrat särskild förvaltning, om advokaten lämnat begäran om sådan och med en bodelningsberäkning visat att enskild egendom ingår i delningen samt motiverat oro för kommande egendomsflykt. Bodelningsprocessen hade därefter fått ett helt annat förlopp, makarna hade sannolikt gjort upp i godo utan tingsrättens medverkan.

Blir dom T 1113-96 bestående kan bodelningsförrättare och juridiska ombud fortsätta att arbeta á 1900:-/timme utan att det är till nytta för uppdragsgivaren.

7 - Giftorättsgodset omnämns trots att dess delning inte utgör något problem. Enskild egendom som är indragen i bodelningen omnämns ej trots att det är där som problemet finns. Det är tendensiöst.

8 - "Det kan därför inte sägas att det förelåg någon beaktansvärd skingringsrisk till hans nackdel även om bodelningen skulle utfallit så att hela giftorättsgodset tillfallit honom"

Skingringsrisken och ÄktB 9:8 avser inte giftorättsgodset utan den enskilda egendom på vilken krav fanns. Domstolens sätt att ställa i förgrunden giftorättsgodset men försumma problemet med enskild egendom är oerhört tendensiöst och det starkaste beviset för korruption.

9 - "Med hänsyn härtill och vad som angetts ovan rörande doktrinen ståndpunkt beträffande möjligheterna till särskild förvaltning av enskild egendom, finner tingsrätten att Gombrii haft fog för sin bedömning att en sådan förvaltning inte var möjlig i detta fall."

Doktrinen är visserligen avfattad på usel svenska. Men om man läser doktrinen väl, och domare är ju språkbegåvade, går det inte att hitta någon sådan ståndpunkt i doktrinen.

10a - Advokaten torgförde från första stund muntligt åsikten ".. problemet är att nästan all egendom är enskild .." När det meddelas skriftligt (bilaga 4 bevis 6) underkänner tingsrätten det som bevis. Det är tendensiöst.

Advokatens felaktiga rättsuppfattning förklarar orsaken, men det är handlingen som räknas.

10b - Det viktiga är därför bevisen (bilaga 4 bevis 1 och 5) att advokaten hade uppdraget att spärra egendom för att möjliggöra kommande bodelning. Om det skriver tingsrätten ingenting. Det är systematiskt tendensiöst.

Andra liknande domar

Tre andra domar som gäller ÄktB 9:8 har påträffats (hitintills, efterforskningarna fortsätter). I två av fallen saknas 'lagstöd'. I inget fall har tingsrätten vägrat särskild förvaltning. De tre rättsfallen finns redovisade i bilaga 7 och går tvärs emot tingsrätten i Västerås dom T 1113-96. Det stöder ytterligare påståendet att tingsrättens i Västerås dom T 1113-96 är felaktig med korruption som motiv.

Slutsats

Tingsrättens tendensiösa presentation av 'domskäl' är så systematiskt att det ej kan vara en slump eller förbiseende eftersom allt annat är välgjort.

Ingen annan förklaring till det systematiskt tendensiösa urvalet av domskäl finns än korruption på så sätt att domarna velat hjälpa en kollega, arbetskamrat och god vän som kommit i knipa. Att det skulle vara ett omedvetet ställningstagande är uteslutet.

Nyligen dömde tingsrätten en besiktningsman till skadestånd på 200 000:-. Han hade inte sett en spricka i en mur vid besiktning av ett hus. Advokatens felhandling är mer iögonfallande än besiktningsmannens som fälls medan advokaten går fri. Även i jämförelsen hur yrkesmän i två olika yrken behandlas saknas rättvisa mellan de två domsluten.

Den medvetna systematiken i val och utelämnande av domskäl utgör bevis för tjänstefel och korruption.

INEFFEKTIV PROCESS - ANALYS

Den här processen har så här långt kostat mer än en halv miljon kronor. Merparten är finansierat med skattemedel. Till det kommer mer än tusen timmars arbete.

ÄktB 9:8 är en skyddsparagraf. Men den är även en effektivitetsparagraf. Utan den bedrivs mycket arbete till ingen nytta eftersom bodelningen inte kan verkställas när den tiden kommer. Det här rättsfallet är ett belysande exempel.

Om egendom spärrats hade makarna sannolikt nått en förhandlingslösning utan att domstol eller bodelningsförrättare behövt medverka. Kostnaderna hade då begränsats till ca 30.000:- i advokatarvoden och mer än en halv miljon kronor i rättskostnader hade sparats.

Bodelningsförrättaren

Advokat Greijer blev bodelningsförrättare. Han uppmanades vidta åtgärd för att spärra egendom ingående i bodelningen så att den kunde verkställas. Han gjorde inte så och gav varken råd eller upplysningar. Därför misslyckades han med sitt uppdrag. Långt senare frågar jag honom och han svarar att han inte kunde för han skall vara neutral. Det är märkligt. Är en bodelningsförrättare som passivt ser på hur en make undantrar sig bodelning, genom att flytta undan egendom som ingår, neutral?

Ja, - om hans uppdrag bara är att skriva ett dokument som beskriver bodelningen.

Nej, - om hans uppdrag är att makarna skall ta var sin del enligt lag och separera.

Makarnas (rättskonsumentens) uppdrag var att ge bodelningsförrättaren ett helhetsansvar. Han ansvarar således även för verkställandet. En bodelningsförrättare måste, för att behålla sin neutralitet, ingripa med särskild förvaltning för att säkra verkställande om det behövs.

Men bodelningsförrättaren har inte sitt uppdrag från rättskonsumenten utan från tingsrätten och hur ser det uppdraget ut?

I allmänt språkbruk innebär ordet bodelning att makarna delar boet. I juridiskt språkbruk betyder ordet bodelning vanligtvis att upprätta ett dokument över hur boet skall delas. Allmänhetens ord bodelning heter på juristspråk verkställande. Juristspråkets ord bodelning heter på konsument-språket bodelningsdokument. Den språkförbistringen är olycklig och jag frågade tingsrätten om bodelningsförrättarens uppdrag och ansvar. Det kom svammel till svar. När inte ens tingsrätten vet vad en bodelningsförrättare har för uppdrag och ansvar är det givet att verksamheten inte kan bedrivas effektivt.

Bodelningsförrättaren ansåg att han gjort en bodelning och det gjorde nog tingsrätten också. Men hur kan han ha gjort det när någon bodelning ej skedde? Jag som rättskonsument har ingen nytta bara av ett dokument. Den som skall bygga ett hus är inte nöjd med att bara få ritningar levererade men tvingas betala för hela huset.

Hustrun gick ur boet med beräknat ca 750000:- i lättroligt kapital medan jag gick därifrån med ca 170000:- i nettoskulder och satt fast i ett hus som jag inte ensam hade råd med. Jag kunde inte betala bodelningsförrättarens arvode. Han borde ha jämkat enligt ÄktB 17:7. Det blev tvist om det som jag förlorade. I domen finns ÄktB 17:7 inte ens omnämnd. Kronofogden drev in bodelningsförrättarens arvode. Jag slutade mitt arbete och undgick konkurs med hjälp av avgångsvederlaget.

Efteråt ursäktar sig domaren B Ohlin med "han är ju allmänt ansedd som duktig". Med en sådan förutfattad inställning hos en domare går det inte att få en opartisk dom. Fast domaren har ju rätt, bodelningsförrättaren misslyckades med sitt uppdrag men får ändå fullt betalt och det är ju duktigt. (Jag ber om ursäkt för att jag här ger extra mycket uttryck för mina känslor.)

Kostnadseffektivitet

Det kostnadseffektivaste är att kunna avsluta en civilrättslig process så fort som möjligt. En dom som inte blir överklagad är en bra dom ur kostnadsynpunkt och tecken på god kvalitet. Att domar överklagas beror oftare på dålig kvalitet än på att de är felaktiga. Men en dom med dålig kvalitet är ofta felaktig.

Civilrättens kostnader ligger nästan helt i händerna på domarkåren. Men de har varken utbildning eller erfarenhet eller morot för att skapa en kostnadseffektiv civilrätt.

Nyligen uttalade sig en lagman och sade, att minskning av anslagen skulle medföra lägre kvalitet och längre väntetider. Givetvis är det tvärt om. När en konkurrensutsatt verksamhet får mindre resurser möter man först situationen med att höja kvaliteten och korta liggtiderna för att verksamheten skall bli mer kostnadseffektiv. Helt säkert gäller samma förhållande i civilrätten.

I refererade rättsprocess misslyckades en bodelning:

- är det lagens fel? Nej lagen är tydlig och entydig.
- är det mitt fel? Nej, mitt uppdrag går det inte att ta fel på.
- är det advokatens fel. Ja, han skulle begärt särskild förvaltning.
- är det tingsrättens fel. Nej den tingsrätt finns inte som skulle vägrat särskild förvaltning.
- är det bodelningsförrättarens fel. Ja, han var passiv (och därför inte neutral).

Men ytterst är felet tingsrättens eftersom den inte kräver att advokat Gombrii begär sär-

skild förvaltning och att bodelningsförrättarens arbete skall leda till ett verkställande. Det medför att advokat och bodelningsförrättare kan arbeta till kostnad men utan nytta för klienten.

I den civilrättsliga processen råder ett omvänt belöningsystem. Eftersom dålig kvalitet leder till mer arbete som betalas fullt ut per timma blir dålig kvalitet lönsam för yrkeskåren.

Jämför hur det var i sjukvården under 1980-talet. Då fick klinikcheferna anslag beroende på hur långa deras sjukvårdsköer var. Ingen ansvars-kännande klinikchef tordes visa upp en kort kö för då skulle hans anslag minskas. Politikerna trodde att de kunde bygga bort köerna, men det gick inte. Vi hade världens dyraste sjukvård men inte den bästa och allt berodde på det omvända belöningsystemet. I Dalarna byggde man ett nytt sjukhus. När det omvända belöningsystemet ändrades i början på 1990-talet upptäckte man, att det nya sjukhuset inte hade behövts. Köerna var fiktiva.

Västerås tingsrätts dom T 1113-96

Domen håller genomgående en hög kvalitet. Men ej i den avgörande frågan.

Domen brister i kvalitet genom att frågan om lagstöd ej behandlas vilket medför överklagande.

Svea Hovrätts dom T 586-98

Svea Hovrätt behandlar inte den fråga som överklagandet gäller. Den saknar därför all kvalitet och är en skam för svenskt rättsväsende.

BEVIS

- d:1 Skingringsförbud ! 1990-04-04
- d:2 Brev 1991-01-28
- d:3 Brev till tingsrätten 1992-04-02
- d:4 Meddelande / vägran att betala
- d:5 Säkra tillgångar 1990-11-24
- d:6 Telefax med svar 1994

Bevis 1

Meddelande till Gombrii 1990-04-04. "Skingringsförbud !"

		900404
<u>KRAV</u>		
<i>Kapitalöverföring att återfå</i>	244.000:	
<i>Del i förlust i fastighet</i>	190.000: ?	
<i>SUMMA</i>	434.000:	
 <i>Skingringsförbud !</i>		
 <i>Beloppen ovan kan komma att förändras något efter granskning.</i>		

Bevis 2

Brev från Gombrii's advokatbyrå till makans advokat 1991-01-28. Utdrag ur brevet: "Gentemot kreditinrättningen står Alicja tveklöst betalningsansvarig" "Detta är inte någon nyhet utan följer sedvanliga bodelningsprinciper. Det skulle också eljest bli direkt orimligt resultat genom att Lars då skulle stå alla förluster ensam och gå ur det hela med ett underskott medan Alicja bevarar hela sin egendomsbit ograverad." "...som tilltalar det allmänna rättsmedvetandet ..."

Bevis 3

Brev till Västerås Tingsrätt 1992-04-02 T 1044 / 91:7:

"..... Alicja Cornell vitsordar, att parterna redan före äktenskapets ingående ingått överenskommelse att gemensamt skaffa fastighet i Västerås. De hade vidare överenskommit att förvärva fastigheten gemensamt och att gemensamt svara för de lån, som erfordrades för förvärvet.

.....

Åslög Bäck"

Bevis 4

Banken fakturerade räntan för makarnas gemensamma lån i juli 1990 i två hälfter. Alicja svarar: Tyvärr, jag betalar inte denna låneavi -

Bevis 5

Prioriteringar 1990-11-24: 1 - Säkra tillgångar

021-147468
9el 021-185025

Lars Gombrii 901124

PRIORITERINGAR

1 Säkra tillgångar (not)
2 Snabbt avslut
3 Bra uppgörelse

<u>Not</u>		Värde 1991-12-31
Aktier	ASEA 100 st	72,500
	Lundbergs 200 st	40,500
	Custos 267 st	54,300
	AGA 200 st	60,600
SEB Obligationsfond		75,200
Allemansspar Nya Sparb 124.529.837-5		51,216
Nya Sparb 114.602.013-4		22,544
Nya Sparb 164.123.148-3		18,568
Nya Sparb 174.611.036-8		15,542
Spb Alfa Skattefond 4.532.761-6		22,780
SEB sparkonto		40,300
Nya Sparb 124.568.042.4	1990-11-24	60,000
		244,200
		221,900
		<u>576,747</u>

Lars Cornelli
021-300503

Bevis 6

Telefax med svar 1994

6-DEC-94 TIS 11:45

GOMBRIIS ADVOKATBYRÅ

FAX NR. +46 21 147468

S. 01

TH
Lars Gombrii

841825

Fax 021-147468

Høj Lars !

Som du vet var jag mycket orolig för att Alicja skulle skaffa undan sina tillgångar - vilket hon ju också gjorde.

Du försökte genom Tingsrätten få till stånd ett skningsförbud. Men Tingsrätten avvisade det av formella skäl.

Vilken var, enligt din åsikt, skälet till att Hans Greijer (och du) inte vidtog åtgärd med särskild förvaltning enligt AktB 9 kap 8 § ?

Med vänlig hälsning

Lars Cornell

Høj Lars !

SVAR:

1. GREIJER HAR SOM OPARTISK INTE KUNNAT ÅGÅ.
2. SKÄLET TILL ATT JAG INTE ÖVERVÄGDE ÅTGÄRD VAR FRAMFÖRALLT ATT §-N BÄR AVSEER GIFTORÄTTIGODS EJ ENSKILD EGENDOM.

Håkan

Tingsrättens dom T 1113-96

VÄSTERÅS TINGSRÄTT

DOM

1998-04-09

Mål nr T 1113-96

1 (14)

meddelad i Västerås

KÄRANDE

Lars Cornell, Östanvik 20, 594 93 GAMLEBY

Ombud, tillika biträde enligt rättshjälpslagen:

advokaten Sven-Erik Ekbäck, Box 1009, 101 38 STOCKHOLM

SVARANDE

Lars Gombrii, Box 197, 721 06 VÄSTERÅS

Ombud: advokaten Svante Linderberg, Box 95, 651 93 KARLSTAD

DOMSLUT

1. Käromålet ogillas.

2. Lars Cornell förpliktas att ersätta Lars Gombrii för rättegångskostnader med etthundratvå tusentvåhundra tolv (102 212) kr 50 öre, varav 66 400 kr avser ombudsarvode och 35 812 kr 50 öre ersättning för eget arbete och tidsspillan, jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från denna dag tills betalning sker.

3. Tingsrätten fastställer Sven-Erik Ekbäcks ersättning enligt rättshjälpslagen till åttiotusen etthundra tolv (80 112) kr, varav 76 732 kr för arbete, 2 850 kr för tidsspillan och 530 kr för utlägg. Av ersättningen har 40 590 kr enligt tingsrättens beslut den 24 april 1997 utbetalats i förskott.

Adress
Box 40
721 04 VÄSTERÅS

Besöksadress
Norra Källgatan 18

Telefon
021-17 02 00

Telefax
021-12 44 32

Exp. tid
08.30-12.00
13.00-14.30

YRKANDEN

Lars Cornell har yrkat förpliktande för Gombrii att till honom utge 401 310 kr jämte ränta därå enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning (den 25 oktober 1996) tills betalning sker.

Gombrii har bestritt Lars Cornells yrkande.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER OCH OMSTÄNDIGHETER

Lars Cornell har till utvecklande av sin talan anfört följande.

Han ingick äktenskap med Alicja Cornell 1987. Kort dessförinnan upprättade parterna ett äktenskapsförord med innehåll att den egendom parterna ägde vid äktenskapets ingående samt framtida avkastning av denna skulle vara parternas enskilda. Äktenskapsförordet har vidare följande lydelse:

- Enskild egendom som toges i anspråk för anskaffning av gemensam bostad skall fortsätta att vara enskild i fastigheten i proportion till värdet av den enskilda egendomen och fastighetens värde.

Anledningen till äktenskapsförordet var att parterna hade barn sedan tidigare äktenskap och att de överenskommit att gemensamt skaffa en fastighet i Västerås. Överenskommelsen innebar vidare att parterna dels satsade av sitt kapital efter förmåga och behov, dels gemensamt svarade för erforderlig upplåning, dels upprättade ett äktenskapsförord med ovanstående lydelse. Vid tidpunkten för äktenskapsförordets upprättande hade Lars Cornell egendom till ett värde av ca 523 000 kr och Alicja Cornell egendom till ett värde av ca 400 000 kr, som i äktenskapet till följd av äktenskapsförordet blev enskild egendom. -Parterna anskaffade sedan en obebyggd tomträtt, som av okänd anledning kom att inskrivas enbart på Lars Cornell, och uppförde där ett bostadshus i egen regi. Kostnaden för förvärvet av tomträtten och uppförandet av huset uppgick till ca 1 700 000 kr. Lars Cornell gjorde klart att han inte ensam

skulle klara av finansieringen enbart med sina medel. Makarna upptog ett gemensamt lån mot säkerhet i tomträtten om totalt 981 000 kr hos Agro Kredit och hos Länsbostadsnämnden. När dessa medel förbrukats fick Lars Cornell bidra till uppförandet av byggnaden. Han tillsköt av sin enskilda egendom 658 944 kr och därutöver av sitt giftorättsgods 53 167 kr, genom belåning av en av honom enskilt ägd fritidsfastighet och i övrigt av arbetsinkomster. Alicja Cornell underlät att följa parternas överenskommelse och satsade inte någon del av sin enskilda egendom i fastigheten. Advokat Åslög Bäck, som biträdde Alicja Cornell i ett senare mål om klander av bodelning, har skriftligen bekräftat att makarna varit överens om gemensamt ägande och att gemensamt svara för erforderliga lån. Trots Lars Cornells bemödanden kunde Alicja Cornell inte förmas att bidra till vare sig finansieringen av villabyggnaden eller till boendets löpande driftskostnader; hon bidrog inte ens till den del av räntan på det gemensamma lånet som belöpte på henne. Den 30 maj 1990 väcktes talan om äktenskapsskillnad vid Västerås tingsrätt. Vid denna tid hade Lars Cornells egendom närmast förbrukats, medan Alicja Cornells ökat med betydande belopp. Värdet av hennes tillgångar vid denna tid kan uppskattas till betydligt över 600 000 kr, i vilket belopp ingår en fordran på försäkringsersättning med 101 000 kr. -Under våren 1990 anlätade Lars Cornell Gombrii i anledning av den förestående äktenskapsskillnaden. Lars Cornell bad om ett sammanträde uteslutande för att diskutera frågan om att "spärra" hustruns egendom så att en kommande bodelning skulle kunna verkställas. Alicja Cornell hade nämligen vid denna tid Lars Cornell ovetande skaffat sig en egen lägenhet och i övrigt agerat på sådant sätt att Lars Cornell blev orolig för att hon skulle avhända sig sina tillgångar i syfte att försvåra verkställigheten av den blivande bodelningen. Lars Cornell underströk detta för Gombrii och berättade om skälen för sin oro, och han sade till Gombrii att han ville ha åtgärder för att säkerställa hustruns egendom. Gombrii förklarade då att äktenskapsbalkens regler om särskild förvaltning inte var tillämpliga, eftersom Alicja Cornells egendom var enskild, och att det inte fanns något att göra för att hindra Alicja Cornell från att skingra sin egendom, men han antydde att det möjligen skulle kunna finnas utrymme för en bodelningsförrättare att hindra ett skingrande av egendomen. Lars Cornell förlitade sig helt på Gombriis uppgifter och mötet avslutades. Gombrii var därefter Lars Cornell behjälplig att an-

söka om förordnande av bodelningsförrättare och avslutade därefter uppdraget. -Under hösten 1990 upplevde Lars Cornell att arbetet med bodelningen kommit i stå. Han upprepade sin begäran om åtgärder för särskild förvaltning i en promemoria den 24 november angående skingringsförbud, som tillställdes Gombrii. Även denna gång avböjde Gombrii att medverka med felaktig hänvisning till att det aktuella lagrummet inte var tillämpligt. Vid denna tid beräknade Lars Cornell och Gombrii att Alicja Cornell skulle förpliktas att utge utjämningslikvid med ca 500 000 kr. Det kan noteras att Gombrii ännu fyra år senare haft samma felaktiga uppfattning om rättsläget, vilket framgår av ett fax från Gombrii till Lars Cornell den 6 december 1994. I detta fax uppgav Gombrii på Lars Cornells fråga varför åtgärder enligt 9 kap 8 § äktenskapsbalken inte vidtagits att "skälet till att jag inte övervägde åtgärd var framför allt att paragrafen bara avser giftorättsgods ej enskild egendom". -Sedan tingsrätten dömt till äktenskapsskillnad mellan makarna Cornell förrättades den 9 september 1991 bodelning dem emellan av advokaten Hans Greijer.

Tingsrätten konstaterar att bodelningen hade följande innehåll. Alicja Cornells giftorättsgods bestod av bankmedel uppgående till 10 900 kr medan hennes skulder uppgick till 59 026 kr 90 öre. Lars Cornells giftorättsgods bestod av den aktuella tomträtten till ett värde av 893 000 kr - dess värde därutöver bedömdes utgöra hans enskilda egendom - och hans skulder uppgick till 974 766 kr 90 öre. Enligt bodelningsförrättarens beslut tillskiftades Alicja Cornell sitt giftorättsgods till täckande av sina skulder och förordnades att hon parterna emellan skulle svara för skulderna åvilande tomträtten till ett belopp av 46 730 kr 90 öre. Lars Cornell tillskiftades till täckande av sina skulder sitt giftorättsgods och hade att parterna emellan svara för å tomträtten åvilande skulder intill ett belopp av 939 730 kr 90 öre.

Lars Cornell har vidare utvecklats sin talan enligt följande.

Bodelningen är felaktig; bodelningsförrättaren har underlåtit att göra en andelsberäkning enligt 11 kap 2-3 §§ äktenskapsbalken. Lars Cornell klandrade bodelningen och yrkade med Gombrii som ombud att Alicja Cornell skulle utge dels utfyllnadsl likvid med 457 350 kr, dels gottgörelse

för en redovisningsfordran med 43 960 kr, tillhoppa 501 310 kr. Alicja Cornells tillgångar omfattade vid denna tid i vart fall det omstämda beloppet. -Den 12 maj 1992 hölls muntlig förberedelse i klander målet. Alicja Cornell uppgav då att hon saknade tillgångar utöver en bostadsrätt och en lön på 11 000 kr i månaden. Lars Cornell ingick den 3 maj 1993 ett förlikningsavtal med Alicja Cornell, vilket bl.a. innebar att hon skulle utge bodelningslikvid till honom med 100 000 kr. Anledningen till att Lars Cornell gick med på förlikningen var att det framkommit att Alicja Cornell inte hade kvar några tillgångar i Sverige förutom en personbil och en värdelös bostadsrätt. Förlikningen ingicks uteslutande på grund av att Alicja Cornell avhänt sig sina tillgångar. Vid verkställighet av förlikningsöverenskommelsen inbringade personbilen genom exekutivt förfarande det överenskomna förlikningsbeloppet.

Som grund för sin talan har Lars Cornell anfört följande.

Vid utförande av sitt uppdrag som ombud i målet om äktenskapsskillnad har Gombrii genom vårdslöshet vållat Lars Cornell skada. Vållandet består i att Gombrii vid två tillfällen, dels i april 1990 och dels i november/december 1990, lämnat felaktigt besked om rättsläget, d.v.s. om möjligheterna att ansöka om särskild förvaltning med avseende på makes egendom. Enligt 9 kap 8 § äktenskapsbalken kan makes egendom, såväl giftorättsgods som enskild egendom, sättas under särskild förvaltning. Att enskild egendom skulle involveras i husbygget följer av makarna Cornells äktenskapsförord och bakomliggande omständigheter; Gombrii har vidare insett att det förelegat fara i dröjsmål. Lars Cornell har låtit sig nöja med de besked som Gombrii lämnat och inte uppdragit åt denne att inge en ansökan om särskild förvaltning till tingsrätten; vid båda tillfällena borde Gombrii ha upprättat en sådan ansökan och låtit tingsrätten pröva den. Genom att underlåta detta har Gombrii brustit i vederbörlig omsorg vid tillvaratagandet av Lars Cornells intressen. Det är klarlagt att Alicja Cornell under 1990 hade tillgångar överstigande 600 000 kr. Om Gombrii vidtagit åtgärder för att säkra hennes tillgångar hade någon skada inte uppkommit. Den uppkomna skadan består i skillnaden mellan omstämt belopp i klander målet, 501 310 kr, med avdrag för de 100 000 kr som Lars Cornell uppburit genom förlikningen. Det kan

anses styrkt eller åtminstone i hög grad sannolikt att klandertalan skulle ha bifallits vid en prövning. Om särskild förvaltning hade beslutats hade denna bestått tills klanderområdet avslutats.

Gombrii har till grund för sitt bestridande anfört följande.

Käromålet bestrids i första hand på den grunden att Gombrii inte varit vårdslös när han lämnat sina uppgifter; han har inte uttalat sig om rättsläget generellt utan endast om rättsläget i det enskilda fallet och hans bedömning var riktig *in casu*. I andra hand, för det fall rätten skulle finna att han lämnat en felaktig uppgift om rättsläget, har han inte handlat vårdslöst med hänsyn till de undersökningar han gjort. För det tredje bestrids käromålet på den grunden att det inte ålegat Gombrii att upprätta någon ansökan om särskild förvaltning. Lars Cornell har inte lämnat Gombrii i uppdrag att ansöka om särskild förvaltning, vare sig uttryckligen eller genom något konkludent handlande. Även om Lars Cornell givit Gombrii ett sådant uppdrag hade Gombrii avböjt och haft rätt att avböja uppdraget alternativt avträda som ombud. Under alla omständigheter bestrids att Lars Cornell lidit någon skada med anledning av att Alicja Cornells enskilda egendom inte satts under särskild förvaltning; såväl rätts- som bevisläget var sådant att Lars Cornell med största sannolikhet skulle ha förlorat klanderområdet. Lars Cornell har vidare avböjt förlikningsförslag från Alicja Cornells sida som skulle ha hållit honom skadeslös.

Till utvecklande av sin talan har Gombrii anfört följande.

Ärendet inleddes för hans del på våren 1990, då han biträdde Lars Cornell i ett mål om äktenskapsskillnad mot Alicja Cornell, vars dåvarande ombud var advokaten Åslög Bäck. Parterna diskuterade frågan om bodelning och särskild förvaltning under våren 1990. Eftersom ansökan om äktenskapsskillnad ingavs den 30 maj 1990 kunde inte en ansökan om särskild förvaltning ha ingetts före detta datum. Gombriis uppdrag avslutades den 11 juni 1990 när bodelningsförrättare förordnades. I november 1990 erhöll Gombrii ett brev från Lars Cornell innehållande tre punkter, varav frågan om säkerhetsåtgärder var en. Den 10 december 1990 diskuterades frågan om säkerhetsåtgärder mer grundligt. Gombrii gjorde

där samma bedömning som tidigare och Lars Cornell nöjde sig med det. Det har aldrig varit någon diskussion om att ändå göra en ansökan om särskild förvaltning, och även om en sådan diskussion uppkommit skulle Gombrii avrättat Lars Cornell från detta och själv avböjt att göra det. Lars Cornell har själv orsakat sin skada då han avvisade ett förlikningsförslag från Alicja Cornells sida som skulle ha hållit honom skadeslös. Detta förslag, som lämnades vid ett sammanträde inför bodelningsförrättaren den 17 augusti 1990, innebar att Alicja Cornell var beredd att överta tomträtten och halva den därå vilande gälden samt att kontant till Lars Cornell utge halva differensen mellan tomträttens värde och lånet. Hade Lars Cornell godtagit detta skulle han ha hållits skadeslös motsvarande de 230 000 kr som han själv föreslagit förlikningsvis vid ett tillfälle. Det kan inte heller vitsordas att det fanns någon egendom att sätta under särskild förvaltning, och det görs även gällande att Alicja Cornells egendom använts på ett legitimt sätt. Förlikningsuppgörelsen var förmånlig för Lars Cornell, vilket även var dennes uppfattning. Lars Cornells bevekelsegrunder för att ingå förlikningen var ett oklart rätts- och bevisläge.

BEVISNING

Parterna har åberopat viss skriftlig bevisning. Lars Cornell har på egen begäran hörts under sanningsförsäkran. Gombrii har på egen begäran hörts under sanningsförsäkran.

Parterna har därvid uppgett i huvudsak följande.

Lars Cornell: I samband med att äktenskapet med Alicja Cornell ingicks avtalade de båda att gemensamt bygga ett hus; det var Alicja som insisterade på detta. Det sades uttryckligen att båda parter skulle tillskjuta kapital och arbete. Att de gemensamt skulle svara för driftskostnader ligger i sakens natur; de var ju gifta med varandra. Anledningen till äktenskapsförordet var främst att de båda hade barn sedan tidigare. Sedan de flyttat in i det nya huset krävde han pengar av Alicja, men hon vägrade emellertid att betala något. Kostnaderna för tomträtten och huset uppgick till drygt 1 700 000 kr och han bokförde noggrant alla utgifter. Byggkostnaderna i detalj framgår av en samman-

ställning med justeringar som han gjort. Han och Alicja upptog gemensamt ett lån på 1 006 000 kr och han tillsköt därtill 500 000 - 600 000 kr av sitt eget kapital. När detta tog slut upptog han ytterligare ett lån på ca 200 000 kr mot säkerhet i en annan honom tillhörig fastighet. Av dessa medel gick 1 700 000 kr till huset och återstående ca 100 000 kr till att betala den del av räntan på det gemensamma lånet som belöpte på Alicja. Den "tändande gnistan" för skilsmässan var när han våren 1990 upptäckte att Alicja i hemlighet skaffat sig en egen lägenhet och smusslat undan en rad olika husgeråd från det gemensamma hemmet. Dessförinnan hade det förekommit en rad händelser som han nu satte i samband med Alicjas flyttning. Vid ett tillfälle under äktenskapet tog Alicja fram två bankböcker från USA och bad honom undersöka om det fanns pengar på dem. Sedan han gjort detta och svaret var nekande sade hon bara "jaha, då hittade han väl dem då". Han förstod efteråt att det var frågan om pengar som Alicja förskingrat från sin tidigare make. Vid ett annat tillfälle, i december 1987, tog han fram en sparobligation. När denna skulle inlösas i januari, kunde han inte hitta den varför han lät döda den. Efter några månader dök den plötsligt upp igen, på samma plats där den tidigare legat. Han förstod efteråt att Alicja försökt lösa in obligationen men inte lyckats och därför lagt tillbaka den. Under äktenskapet bad han vid ett tillfälle Alicja att infria sin del av överenskommelsen och betala sin del av boendekostnaderna, varvid hon förklarade att hon svarade för maten och han för huset. När han protesterade och sade att matkostnaden var mycket lägre än boendekostnaden, visade hon upp en lista över utgifter som var mycket högre än den verkliga kostnaden. Vid ett tillfälle hittade han en plastpåse som innehöll diverse butikskvitton som var antecknade på den lista hon visat upp. Dessa kvitton visade bland annat att det handlats både blöjor och cigaretter; de hade inga barn tillsammans och ingen av dem rökte, så hon hade bara samlat ihop kvitton i en butik. Av allt detta drog han slutsatsen att Alicja skulle komma att göra allt för att inte betala honom någonting vid en bodelning. Hans primära bekymmer vid den tiden var hur boet skulle kunna delas, så att inte alla pengarna försvann, och han tog då kontakt med Gombrii. Han berättade bland annat om de ovannämnda incidenterna för Gombrii och vet att han använde orden "embargo" och "spärta" när han förklarade vad han önskade skulle företas med Alicjas egendom. Gombrii sade då med detsam-

ma att problemet var att all egendom var enskild, och att den då inte kunde ställas under särskild förvaltning. Gombrii sade också att en bodelningsförrättare kanske kunde spärra tillgångarna. Han godtog Gombriis råd; som icke juridiskt skolad kunde han inte göra annat. Därefter förordnades en bodelningsförrättare och Gombrii var "ur bilden" för en tid. Bodelningsförrättaren reagerade inte heller på hans begäran om särskild förvaltning och har senare uppgett att han ville vara neutral. I november 1990 kontaktade han Gombrii igen. Han skrev ett brev till denne och lämnade det i brevlådan. Hans minnesbild skiljer sig inte här från de tidigare mötena - den stora frågan som diskuterades var frågan om särskild förvaltning. Gombrii sade att "det var ingen ko på isen" och försökte lugna honom. Vid denna tid hade Alicja tillgångar på ca 600 000 kr. Han hade inga förlikningsalternativ vid den tiden. Sedan bodelning skett och klandertalan väckts, satt parterna i ett sammanträde i tingsrätten varvid Alicjas ombud, Dag Edlund, inte oväntat sade att Alicja inte hade några tillgångar. På domarens fråga sade Alicja att hon skänkt bort pengarna för att han inte skulle få dem. Ur praktisk synvinkel var då en förlikning det bästa han kunde göra. I samband med diskussionerna under bodelningen träffades han och Alicja jämte deras respektive ombud på något av ombudens kontor. Under denna tid fick han och Gombrii aldrig några konkreta förslag till uppgörelse från Alicjas sida. Alicja gav ett förlikningsbud innebärande att hon var villig att ta över huset med skyldighet att svara för gälden samt hälften av skillnaden mellan husets värde och skulden. På hans fråga vilket värde man då menade svarade Alicjas dåvarande ombud, Åslög Bäck, att det var taxeringsvärdet på 808 000 kr. Han kunde inte acceptera detta eftersom han i så fall skulle fått en skuld på mellan 404 000 och 604 000 kr. Efter förlikningen var han i och för sig nöjd med Gombriis arbete. Ungefär en månad senare insåg han, sedan han läst relevant juridisk litteratur på biblioteket, att Gombriis uppgifter varit felaktiga. Han annonserade själv ut huset till försäljning redan under våren 1992.

Gombrii: Hans första sammanträde med Lars Cornell var den 21 mars 1990. Lars Cornell berättade att han skulle skiljas, att hustrun i hemlighet skaffat en ny lägenhet och att han kände oro för vad som skulle hända. Gombrii kände till regeln om särskild förvaltning och att denna även

funnits i giftermålsbalken. Han förelades makarna Cornells äktenskapsförord och uppgifter om egendomsförhållandena. Han såg då att de specialfall som möjliggör särskild förvaltning av enskild egendom enligt äktenskapsbalken inte förelåg. Han tillskrev advokaten Åslög Bäck, som företrädde Alicja Cornell, och föreslog ett sammanträde. Parterna träffades sedan hos Åslög Bäck, och Alicja Cornell sade då att någon sådan överenskommelse som Lars Cornell påstod aldrig hade träffats. Han sammanträdde därefter på nytt med Lars Cornell den 24 april 1990, varvid de förberedde ett sammanträde för bodelningsfrågor. Under mellantiden hade han kontrollerat frågan om särskild förvaltning i betänkandet, propositionen och i dåvarande senaste upplagan av Tellemans bok om bodelning, vilket inte gav honom anledning att ändra uppfattning. Han fann att den make som har mer giftorättsgods än den andra aldrig kan få en sådan åtgärd till stånd, eftersom det då inte finns behov av särskild förvaltning. Han bedömde inte heller att historierna om Alicja Cornells tidigare äktenskap kunde utgöra bevis för att skingringsrisk förelåg. Vid ett ytterligare sammanträde med motparten sade Åslög Bäck också att Alicja Cornell ingenting fått för pengarna, eftersom tomträtten var inskriven på Lars Cornell. Man tänkte sig då någon form av samäganderätt eller en fordran, men det "fanns ingen materia". Han bedömde att det inte fanns någon möjlighet till skyddsåtgärder i samband med bodelning. Lars Cornell lämnade själv ett förlikningsbud vid tillfället, som inte antogs. Därefter förordnades en bodelningsförrättare, och Lars Cornell kom att då och då anlita Gombrii som "bollplank" efter hand som bodelningsförfarandet framskred. Vid något tillfälle var han och Lars Cornell hos bodelningsförrättaren; han minns inte vad som sades då men vet att Åslög Bäck sagt att Alicja Cornell varit beredd att lösa ut Lars Cornell. Han minns dock inte vilka belopp som diskuterats. Lars Cornell förde av processekonomiska skäl diskussioner på egen hand med motpartsombudet, och av handlingar han fått i efterhand har han förstått att Alicja Cornell lämnat ett bud att överta huset med utgångspunkt i ett värde på 1 500 000 kr. På senhösten 1990 fick han ett brev från Lars Cornell där det i en punkt angavs att Lars Cornell ville säkra Alicja Cornells tillgångar. Lars Cornell angav inga nya omständigheter utöver de han nämnt i april. De diskuterade saken i telefon den 3 december 1990 och sammanträdde den 10 december. Han sade till Lars Cornell att det inte fanns anledning att göra en an-

nan bedömning än tidigare; han minns inte om detta sades vid telefonsamtalen eller vid mötet. Han sade aldrig att det var bodelningsförrättarens sak att anordna särskild förvaltning; en bodelningsförrättare har inte möjlighet att agera på det viset, och det är en ren missuppfattning att han skulle ha sagt så. Vid denna tid hade han skaffat Totties då nyutkomna kommentar till äktenskapsbalken och fick vid läsningen av denna ytterligare bekräftat att hans tidigare bedömning var riktig. Inget av de fall Tottie angett för att särskild förvaltning av makars enskilda egendom skulle kunna anordnas var för handen; det fanns ingen överenskommelse mellan makarna Cornell att enskild egendom skulle dras in i bodelningen, och det var inte heller fråga om bostad och bohag, vederlagsanspråk eller jämkning av äktenskapsförord. Sedan bodelningen var klar ville Lars Cornell klandra den. Lars Cornells inställning var densamma som tidigare; denne menade att hans enskilda andel i huset var väsentligt större än vad bodelningsförrättaren funnit. Lars Cornells ledstjärna var inte juridisk rättvisa utan sunt förnuft, moral och rättvisa. De försökte hitta en angreppspunkt på bodelningen och ingav stämningsansökan till tingsrätten, och de utgick därvid från Lars Cornells uppgifter och vad denne menade sig kunna styrka. Det förelåg emellertid en rad bevisfrågor, och vid den muntliga förberedelsen i målet i maj 1992 - Alicja Cornell hade då bytt ombud - visade det sig att målet var "tvistigt upp till hårttestarna" och ingenting medgavs utöver att hon gått med på att gemensamt uppta ett lån till huset. Först vid detta tillfälle sade Alicja Cornell att hon inte hade några tillgångar kvar. Lars Cornell hamnade då i en svår situation, och han sade till denne att det inte såg bra ut. En medlare tillsattes och denne höll ett sammanträde varvid hela problematiken diskuterades. Lars Cornell sade då att likviden fick bli en sekundär fråga och att det var en rättvis bodelning som var huvudsaken. Parterna träffade dock en förlikning, som föranleddes av målets komplexa natur. Under målets gång diskuterade han och Lars Cornell att det enda realistiska var att sälja huset då den sistnämnde var orolig för att han inte ensam klarade att bestrida räntorna. Under 1992 uppmanade han eftertryckligen Lars Cornell att sälja huset. Även motpartsombudet Edlund var vid den muntliga förberedelsen i maj 1992 angelägen om detta, eftersom Alicja Cornell svarade för en del av skulderna. Han har samma uppfattning idag om rättsläget beträffande särskild förvaltning som han haft tidigare.

DOMSKÄL

Av avgörande betydelse för frågan om skadeståndsskyldighet föreligger för Gombrii är huruvida denne 1990 av vårdslöshet lämnat Lars Cornell felaktiga upplysningar rörande möjligheterna att ställa enskild egendom under särskild förvaltning enligt 9 kap 8 § äktenskapsbalken och om en dylik förvaltning då kunnat anordnas beträffande Alicja Cornells egendom. Skulle så vara fallet, har rätten att bl.a. ta ställning till huruvida Lars Cornell skulle ha vunnit målet mot Alicja Cornell rörande klander av bodelning.

Tingsrätten upptar därför först frågan om Gombrii lämnat Lars Cornell felaktiga upplysningar om rättsläget till prövning.

Enligt 9 kap 8 § äktenskapsbalken skall domstol, när talan om äktenskapsskillnad har väckts, på begäran sätta den andra makens egendom eller del därav under särskild förvaltning om det behövs för att skydda den ena makens rätt vid bodelning. Sådan förvaltning gäller tills bodelning förrättats eller frågan om äktenskapsskillnad fallit, avvisats eller avskrivits. Av lagrummets lydelse följer att det finns möjlighet att avskilja även en makes enskilda egendom till särskild förvaltning.

1

Enligt äldre rätt omfattade möjligheten till särskild förvaltning endast giftorättsods. Den aktuella lagstiftningens förarbeten ger ingen vägledning beträffande lagstiftarens intentioner rörande möjligheten till särskild förvaltning av enskild egendom. I doktrinen (Tottie, Kommentar till äktenskapsbalken, 1990 års upplaga, sid 268-269) har anförts att ett avskiljande till särskild förvaltning av en makes enskilda egendom endast i undantagsfall torde kunna komma till stånd.

2

Därvid har diskuterats situationen då förutsättningar föreligger för att jämka ett oskäligt äktenskapsförord med stöd av äktenskapsbalken 12 kap 3 §. Utrymmet för ett avskiljande av enskild egendom torde annars vara begränsat, eftersom en bodelning inte utan lagstöd kan gå ut på

3

att enskild egendom mot ägarmakens vilja förs över till den andra maken. Inte heller det fallet att den ena maken efter genomförd bodelning brister i sin redovisningsskyldighet så att den andra maken inte

4 kan få ut hela sin andel ur giftorättsgodset kan föranleda att denna paragraf blir tillämplig, eftersom den särskilda förvaltningen upphör när bodelning skett.

5 Parterna är i allt väsentligt ense om vilka upplysningar Lars Cornell givit Gombrii i samband med att denne tillfrågades rörande möjligheterna till särskild förvaltning av Alicja Cornells egendom. Det framgår att Gombrii därvid fått sådana uppgifter att han kunnat göra en helhetsbild av situationen. Gombrii har under sanningsförsäkran uppgett att han därvid tagit del av såväl förarbeten som tillgänglig doktrin och kommit till den uppfattningen att det inte fanns möjlighet att sätta Alicja Cornells enskilda egendom under särskild förvaltning. Tingsrätten konstaterar att det av åberopad bouppteckning framgår att - sedan bohaget sämjedelats - Lars Cornells giftorättsgods upptagits till 6 ett värde av 1 300 000 kr och Alicja Cornells giftorättsgods till ett 7 värde av 10 000 kr, samt att nästan allt makarnas giftorättsgods vid denna tidpunkt befann sig i Lars Cornells besittning. Det kan därför 8 inte sägas att det förelåg någon beaktansvärd skingringsrisk till hans nackdel även om bodelningen skulle utfallit så att hela giftorättsgodset tillfallit honom. Med hänsyn härtill och vad som angetts ovan 9 rörande doktrinens ståndpunkt beträffande möjligheterna till särskild förvaltning av enskild egendom, finner tingsrätten att Gombrii haft fog för sin bedömning att en sådan förvaltning inte var möjlig i detta fall. Vad Gombrii skrivit i det åberopade telefaxet till Lars Cornell kan visserligen tas till intäkt för att Gombrii haft en felaktig uppfattning om den aktuella paragrafens innebörd. Tingsrätten finner det i och för sig vara märkligt att en advokat skriftligen uttryckt sig på ett så lättvindigt sätt om han varit medveten om att även enskild egendom kunde omfattas av särskild förvaltning, men med tanke på att telefaxet avsänts fyra år efter händelserna ifråga och endast utgör ett kortfattat och förmodligen i hast författat svar på en framställd fråga 10 finner rätten inte att det kan ges ett sådant bevisvärde att Gombriis uppgifter om hur han uppfattat rättsläget därigenom kan anses vederlagda.

VÄSTERÅS TINGSRÄTT

DOM
1998-04-09

T 1113-96

Lars Cornell har således inte visat att Gombrii gjort sig skyldig till någon skadeståndsgrundande oaktsamhet. Käromålet skall redan därför lämnas utan bifall. Vid sådant förhållande saknas anledning att ingå i prövning av Lars Cornells möjligheter till framgång i det förlikta klander målet.

Lars Cornell har tappat målet i dess helhet. Han skall därför förpliktas att ersätta Gombrii för rättegångskostnader. Vad som fordrats har lämnats utan erinran.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga (Dv 401)

Överklagande senast den 30 april 1998, ställs till Svea hovrätt.

P. Kjellsson

C-O Larson

M Ekelund

' LAGSTÖD '

Till
Västerås Tingsrätt.

Kärande: Lars Anders Cornell, 361019-2977, Bildhuggarvägen 16,
724 71 Västerås.

Ombud: advokaten Lars Gombrii, Gombriis Advokatbyrå, Munkgatan
20 D, 722 12 Västerås.

Svarande: Alicja Cornell, 350103-7182, Flugsnappargatan 28, 724 72
Västerås.

Ombud: advokaten Aslöf Bäck, Stora gatan 41, 722 12 Västerås.

Saken: klander av bodelning.

I egenskap av ombud för Lars Cornell får jag härmed anhålla om stämning å Alicja Cornell och anföra följande.

Västerås Tingsrätt har, efter talan som väckts den 30 maj 1990, dömt till äktenskapsskillnad mellan parterna genom dom den 14 juni 1990 (DT 290). Domen vann laga kraft. Tingsrätten förordnade samtidigt advokaten Hans Greijer, Allmänna Advokatbyrån, Västerås, att vara bodelningsförrättare mellan parterna.

Greijer har den 9 september 1991 beslutat om bodelning på sätt framgår

GOMBRIIS ADVOKATBYRÅ
VÄSTERÅS

av härvid fogade handlingar. Bodelningen har delgivits Lars Cornell den 17 september s.å.

Lars Cornell gör gällande, att bodelningsbeslutet är oriktigt och yrkar att Tingsrätten med ändring därav måtte fastställa att Alicja Cornell till Lars Cornell skall utge bodelningslikvid om 490.000 kronor jämte ränta därå jämlikt 6§ Räntelagen från dagen för delgivning av stämning i målet till dess full betalning sker.

Lars Cornell yrkar därutöver att Tingsrätten med ändring av bodelningen också måtte fastställa att ett i boet ingående guldarmband tillhör Lars Cornell såsom enskild egendom.

Lars Cornell yrkar härutöver ersättning för rättegångskostnader med belopp som senare kommer att anges.

Grund för talan

I samband med äktenskapets ingående undertecknade parterna härvid fogade den 27 juni 1987 dagtecknade äktenskapsförord. Av detsamma framgår att all den egendom som envar av parterna ägde vid tillfället jämte framtida avkastning därav skulle utgöra varderas enskilda egendom.

Vidare förordnades att enskild egendom som tagits i anspråk för anskaffning av gemensam bostad skall fortsätta att vara enskild i fastigheten i proportion till värdet av den enskilda egendomen och fastighetens värde.

Parterna överenskom efter giftermålet att gemensamt förvärva den i bodelningen omnämnda tomträtten Bildhuggaren 8 i Västerås samt att därå i egen regi uppföra ett bostadshus. I uppgörelsen ingick att parterna i projektet skulle satsa sin enskilda egendom och därutöver gemensamt uppta lån till täckande av de kostnader som var förenade med förvärvet. Fastigheten blev lagfaren för Lars Cornell.

Totalt har förvärv av fastighet och produktion av bostadshuset hittills dragit en kostnad av 1.718.111 kronor. Till finansiering härav tillsköt Lars Cornell 658.944 kronor av sin enskilda egendom och sedermera 53.167 kronor av giftorättsgods, bl.a. genom belåning av en av honom enskilt ägd fritidsfastighet. Gemensamt har parterna upptagit lån för 1.006.000 kronor. Trots överenskommelsen om gemensam finansiering av projektet och trots en mångfald krav från Lars Cornells sida har Alicja Cornell icke efterkommit avtalet och vägrat tillhålla medel för finansieringen. Bostaden togs i bruk kring årsskiftet 1987/1988 och har sedan dess till dess Alicja Cornell lämnade det gemensamma hemmet under våren 1990 utgjort parternas gemensamma hem. Båda parter har haft inkomster av eget arbete. I uppgörelsen ingick jämväl att kostnaderna för boendet skulle delas mellan parterna efter förmåga. Inte heller denna överenskommelse har följts av Alicja Cornell, varför Lars Cornell ensam fått bestrida kostnader för låneräntor och tomträttsavgälder.

Fastighetens marknadsvärde understiger vida produktionskostnaden och uppgår enligt särskild företagen värdering till endast 1.300.000 kronor. Vid fastställande av skiftesvärdet i bodelningen skall däri- från ytterligare avgå 5% motsvarande gängse mäklarprovision inkl. mervärdeskatt eller 65.000 kronor. Resterande skiftesvärde utgör därför 1.235.000 kronor.

Parterna är ense om att Lars Cornell vidlottläggningen skall tillskiftas fastigheten. I förhållande till produktionskostnaden utgör av Lars Cornell insatt enskild egendom 38,35%. Motsvarande andel i marknadsvärdet utgör 473.657 kronor. Aterstoden, 761.343 kronor, har därför karaktär av giftorättsgods som skall omfattas av bodelningen.

I den mån Lars Cornell skall överta Alicjas Cornells betalningsansvar för gemensam gäld skall detta beaktas vid andelsberäkningen av boet varjämte vid lottläggningen kompenstation skall utgå till Lars Cornell motsvarande Alicja Cornells hälft i den gemensamma gälden med avdrag för Alicja Cornell tillkommande hälftenandel i Lars Cornells netto-giftorättsgods.

Som alternativ grund för Lars Cornells talan kan hävdas, att Alicja Cornell med hänsyn till överenskommelse och bakomliggande förhållanden före förvärvet av fastigheten kan anses ha förvärvat en dold samäganderätt till densamma. För detta fall tillkommer såsom Lars Cornells giftorättsgods en fordran på Alicja Cornell motsvarande hälften av den kontantinsats i fastigheten som överstiger gemensamt upplånade medel.

För tiden fram till talans väckande i äktenskapsskillnadsmålet har Alicja Cornell att gottgöra Lars Cornell med hälften av den nettokostnad för fastighetslån och tomträttsavgälder som Lars Cornell ensam utgivit. Denna fordran utgör också Lars Cornells giftorättsgods i bodelningen. För tiden efter väckandedagen tillkommer för Lars Cornell en redovisningsfordran avseende motsvarande kostnader under en tid av ett år.

Mot bakgrund av ovan angivna grunder uppgår Lars Cornell tillkommande bodelningslikvid till det belopp som svarar mot yrkandet ovan.

Beträffande guldarmbandet har detta förvärvats av Lars Cornell före äktenskapets ingående. Armbandet har aldrig överlämnats till Alicja Cornell såsom gåva utan ingår alltjämt i hans ägo och utgör enskild egendom mot bakgrund av bestämmelserna i äktenskapsförordet. Guldarmbandet beräknas ha ett värde av 10.000 kronor.

Jag hemställer om anstånd med närmare utveckling av grunderna för Lars Cornells talan till den 15 november 1991.

Västerås den 15 oktober 1991.

/Lars Gombrii/

Till
Västerås Tingsrätt.

Mål nr T 1044/91

Lars Cornell ./.. Alicja Cornell, klander av bodelning

I egenskap av ombud för Lars Cornell i rubr. mål får jag till utveckling av grunderna för hans talan anföra följande.

Lars Cornell och Alicja Cornell ingick äktenskap med varandra den 14 juli 1987. Redan under våren 1987 hade parterna överenskommit att gemensamt skaffa en fastighet i Västerås. Som garanti för den överenskommelsen skulle vidare gälla att parterna dels satsade av sitt kapital efter förmåga och behov, dels gemensamt svarade för erforderlig upplåning dels också upprättade ett äktenskapsförord av innebörd att deras respektive egendom liksom avkastningen därav skulle vara enskild egendom i äktenskapet och att i den mån den utnyttjades till förvärv av gemensam bostad fortfara att vara enskild egendom i proportion till värdet av insatt enskild egendom och fastighetens värde.

Äktenskapsförord av sådan innebörd upprättades den 27 juni 1987 och inregistrerades vid Linköpings tingsrätt den 28 juli 1987, § 429, bil. 1.

Vid tidpunkten för äktenskapsförordets upprättande hade Lars Cornell egendom till ett värde av ca 523.000 kronor och Alicja Cornell egendom till ett värde av omkring 400.000 kronor. Denna egendom samt avkastning därav skulle således förbli parternas enskilda egendom.

GOMBRIS ADVOKATBYRÅ
VÄSTERÅS

Lars Cornell, som undersökte fastighetsmarknaden i Västerås, fann tre objekt som var tänkbara. Två av dessa var redan bebyggda och det tredje bestod av en obebyggd tomträtt, den i bodelningen aktuella tomträtten Bildhuggaren nr 8 med adress Bildhuggarvägen 16, 724 72 Västerås. Alicja Cornell godtog inget annat alternativ än att man uppförde ett eget hus och helt enligt hennes idéer. Lars Cornell accepterade detta. Tomträtten förvärvades och produktionen av bostadshuset har därefter skett i egen regi. Förutsättningen var att parterna skulle satsa av sitt eget kapital för att minimera upplåningen. Lars Cornell gjorde från början klart för Alicja Cornell att han själv inte skulle klara av finansieringen enbart med sitt kapital och sina inkomster. I full enighet om hur projektet skulle genomföras och finansieras startade bygget och inflyttning kunde ske vid årsskiftet 1987/1988. Fastigheten har sedermera färdigställts efter hand.

Lagfaren ägare till fastigheten är Lars Cornell.

Alicja Cornell ryggade överenskommelsen och har trots en mångfald påstötningar inte förmåtts vare sig satsa något eget kapital eller bidra till de löpande kostnaderna för fastighetens drift. Utan förvarning lämnade hon dessutom bostaden under våren 1990 och lämnade Lars Cornell och fastighetens problem åt sitt öde.

Det skulle visa sig att produktionen av bostadshuset kom att ställa sig mycket dyrbar och har, enligt av Lars Cornell bevarade verifierationer, uppgått till 1.718.111 kronor.

För finansieringen upptog parterna med gemensamt betalningsansvar lån mot säkerhet i tomträtten å totalt 981.000 kronor hos dels Agro Kredit AB och dels Länsbostadsnämnden på sätt angivits i bodelningsinstrumentet. I övrigt har Lars Cornell av egen enskild egendom tillskjutit 658.944 kronor och därutöver av giftorättsgods 53.167 kronor, bl.a. genom belåning av en honom enskilt ägd fritidsfastighet och i övrigt genom arbetsinkomster. Alicja Cornell har för sin del inte satsat någon del av sin enskilda egendom i fastigheten, som avtalet förutsatte. Vid väckandedagen hade Lars Cornells enskilda egendom i sin helhet förbrukats medan Alicja Cornells egendom i gengäld ökat med omkring 140.000 kronor till omkring 540.000 kronor.

Till yttermera visso skulle visa sig att fastighetens marknadsvärde, vilket utreddes med anledning av förestående bodelning, kunde beräknas till blott 1.300.000 kronor, vilket då i förhållande till nedlagt kapital innebär en förlust på drygt 400.000 kronor.

Trots att Alicja Cornell enligt sitt ursprungliga åtagande icke deltagit i bl.a. lånekostnaderna, tillgodogjorde hon sig i 1989 års självdeklaration hälften av ränteavdragen för 1988 och erhöll härigenom en skattefördel, som av Lars Cornell beräknats till 10.489 kronor, oaktat räntorna faktiskt betalats av Lars Cornell. Den skattemässiga räntefördelningen låg emellertid i linje med det ursprungliga avtalet och under förväntan av att Alicja Cornell skulle uppfylla sin del av avtalet. Trots krav har hon således inte förmåtts till detta, varför Lars Cornell genomgående nödgats svara för alla ränteutgifter och amorteringar och har i övrigt också tillgodogjort sig

de skattemässiga ränteavdragen.

Bodelningen skall genomföras med beaktande av tillgångar och skulder i boet vid tidpunkten för egendoms gemenskapens upphörande den 30 maj 1990 (väckandedagen). Den väsentliga tillgången i boet utgöres av den ifrågavarande tomträtten och till den del densamma utgör Lars Cornells giftorättsgods. Lars Cornell har en fordran av giftorättsskarakter gentemot Alicja Cornell avseende hennes hälft av låneräntor och amorteringar per väckandedagen. Lars Cornell har därutöver redovisningsfordran gentemot Alicja Cornell för tiden därefter under ett år avseende hennes hälft av låneräntorna. I bodelningen har dessa fordringar icke beaktats, vilket är oriktigt. Vidare har Lars Cornells giftorättsandel av tomträtten sätts ett för högt värde. Vid lottläggningen, därvid parterna är ense om att Lars Cornell skall tillskiftas fastigheten och överta betalningsansvaret för densamma graverande gäld, har avräkning skett på ett oriktigt sätt och utan laga stöd.

Enligt principerna för bodelning skall vid beräkning av vardera partens andel i boet så mycket avräknas från parts giftorättsgods som svarar mot egen gäld. Vad som därefter återstår av makarnas behållna nettogiftorättsgods skall fördelas lika dem emellan, 11 kap. 2 och 3 §§ Äktenskapsbalken.

Enligt Lars Cornells mening skall bodelningen ha följande utseende.

Tillgångar

1. Tomträtten Bildhuggaren 8

Enligt grunderna för äktenskapsförordet och den faktiska insats av enskilda medel från Lars Cornells sida kan hans giftorättsandel resp. enskilda egendom i tomträtten beräknas på följande sätt:

Produktionskostnad	1.718.111:-	
Insatt egen enskild egendom	658.944:-	= 38,35% av produktionskostnaden
Fastighetens marknadsvärde	1.300.000:-	
Härifrån avgår försäljningsprovision 5% eller	65.000:-	
Resterande marknadsvärde utgör därför	1.235.000:-	
38,35% härav utgör	473.657:-	= enskild egendom
Återstoden	761.343:-	= giftorättsgods

2. Lars Cornells fordran gentemot Alicja Cornell avseende lånekostnader erlagda av Lars Cornell har följande utseende:

1987	17.000:-
1988	124.479:-
1989	85.746:-
1990 (77.797:-) 5/12 härav per den 30/5	<u>32.415:-</u>
	259.640:-

Med hänsyn till skatteavdrag utgör kostnaden hälften, 129.820 kronor.

Alicja Cornells andel härav hälften eller 64.910 kronor.

Summa räntefordringar netto utgör således 64.910 kronor, vartill kommer Alicja Cornells skattefördel, 10.489 kronor, eller sammanlagt 75.399 kronor.

3. Amorteringar, verkställda av Lars Cornell per den 30.5.1990, uppgår till 4.032 kronor.

Hälften av detta belopp utgör likaså en fordran mot Alicja Cornell av giftorättsnatur = 2.016 kronor.

4. Lars Cornell saknar i övrigt tillgångar att beakta vid bodelningen än ovan nämnts.
5. Alicja Cornells giftorättsgods utgöres enligt bodelningen av bankmedel å 10.900 kronor.

Skulder per 30/5 1990

1. Gemensam gäld

	<u>Kapitalskuld</u>
Lån 7053-57-52 156 hos Agro Kredit AB	394.394:-
Upplupen ränta per väckandedagen	3.631:-
Lån 7053-56-25 731 hos Agro Kredit AB	430.704:-
Upplupen ränta per väckandedagen	4.105:-
Lån 019-04-44272-8 hos Länsbostadsnämnden	151.870:-
Upplupen ränta per väckandedagen	<u>1.755:-</u>
	986.459:-
Hälften härav utgör	493.229:-

2. Lars Cornells skulder per 30/5 1990

Hälften av gemensam gäld ovan	493.229:-
Lån Agro Kredit AB nr 7683-50-83948 (Lånet är intecknat i fritidsfastigheten Vinö 2:13. Medlen är insatta i tomt- rätten).	25.591:-
Upplupen ränta per väckandedagen	789:-
Leverantörsskulder avseende fastig- heten och övriga korta skulder	57.525:-
Kvarskatt S-90	31.493:-
Ränta härå	<u>3.543:-</u>
	612.170:-

3. Alicja Cornells skulder per 30/5 1990

Hälften av gemensam gäld ovan	493.229:-
Skuld till Lars Cornell avseende fastighetslånekostnader	
Räntor netto	75.399:-
Amorteringar	2.016:-
Kvarskatt S-90	<u>12.296:-</u>
	582.940:-

SAMMANSTÄLLNING

	<u>Lars Cornell</u>	<u>Alicja Cornell</u>
<u>Tillgångar</u> (giftorättsgods)		
Tomträtten Bildhuggaren 8	761.343:-	
Fordran mot Alicja Cornell (räntor och amorteringar)	77.415:-	
Bankmedel		<u>10.900:-</u>
	<u>838.758:-</u>	10.900:-
<u>Skulder</u>	<u>612.170:-</u>	<u>582.940:-</u>
Summa Nettogiftorättsgods	226.588:-	0.-

Vardera partens giftorättsandel utgör 113.294:-

Lottläggning

Parterna är ense om att Lars Cornell skall tillskiftas tomträtten och överta därmed sammanhängande gäld. Lottläggningen skall för vardera parten ge ett positivt utfall, motsvarande giftorättsandel med var parternas behållna giftorättsgods eller 113.294 kronor.

Lars Cornell tillskiftas:

Bodelningslott	113.294:-	
<u>Påföres:</u>		
Eget giftorättsgods		838.758:-
Egna skulder	612.170:-	
Övertar Alicja Cornells skuld i fastigheten	493.229:-	
Avskriver fordran gentemot Alicja Cornell	77.415:-	
Bodelningslikvid från Alicja Cornell		<u>457.350:-</u>
	<u>1.296.108:-</u>	1.296.108:-

Alicja Cornell

Friskrives från gäld i fastig- heten	493.229:-	
Friskrives från gäld till Lars Cornell	<u>77.415:-</u>	
	570.644:-	
Utger bodelningslikvid till Lars Cornell	<u>457.350:-</u>	
Utfall = bodelningslotten	113.294:-	

Redovisningsfordran/ skuld

Från väckandedagen den 30 maj 1990 till bodelningen den 9 september 1991 har uppkommit lånekostnader med avseende på den gemensamma gäl- den för vilken Alicja Cornell jämte Lars Cornell är betalningsansvarig. Lars Cornell har tvingats kvarbo på fastigheten av ovan angiven orsak och något avtal föreligger icke om att han ensam skall svara för lånekostnaderna för tiden efter väckandedagen. Alicja Cornell har i vart fall att under en tid av ett år från väckandedagen, d.v.s. t.o.m. den 30 maj 1991, att jämte Lars Cornell svara för dessa kost- nader. Vissa räntor har erlagts, vissa utestår obetalda enligt följande:

1990

Betalda räntor 77.797:-. Härav belöper per 30/5 1990 5/12 enligt ovan och för tiden därefter 7/12 eller	45.381:-	
Härifrån avräknas upplupna räntor per 30/5 enligt bodelningen ovan	<u>9.941:-</u>	
I bodelningen ej beaktade ränte- kostnader således	35.440:-	
Nettokostnad = hälften	17.720:-	
Alicja Cornells andel = hälften	8.860:-	8.860:-
Ej betalda räntor	25.143:-	
Alicja Cornells andel härav = hälften	12.570:-	12.570:-

1991

Betalda räntor 30.327:-. 5/12 härav (per den 30/5 1991)	12.636:-	
Nettokostnad (70%)	8.845:-	
Alicja Cornells andel härav = hälften	4.420:-	4.420:-
Ej betalda räntor	86.946:-	
5/12 härav	36.227:-	
Alicja Cornells andel härav = hälften	<u>18.110:-</u>	<u>18.110:-</u>
Summa redovisningsfordran/skuld		43.960:-

Som grund för Lars Cornells talan åberopas att bodelningen ska genomföras på sätt ovan redovisats med resultat att Alicja Cornell till Lars Cornell skall utge dels utfyllnadslikvid, 457.350 kronor, och dels gottgörelse för redovisningsfordran med 43.960 kronor eller tillhopa 501.310 kronor.

I enlighet härmed justeras Lars Cornells yrkande till att avse sistnämnda belopp jämte ränta.

Annan grund för bodelningens genomförande frånfaller.

Lars Cornells yrkande att Tingsrätten fastställer att ett i boet ingående guldarmband tillhör honom enskilt vidhålls på tidigare åberopad grund.

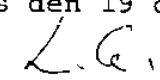
Bevisning

Lars Cornell åberopar som muntlig bevisning förhör under sanningsförsäkran med honom själv till styrkande av omständigheterna vid förvärvet av fastigheten och faktiska förhållanden i övrigt.

Som skriftlig bevisning åberopas äktenskapsförordet.

I övrigt hemställer jag att senare få inkomma med den skriftliga bevisning som eventuellt erfordras beroende av i vilken utsträckning ovan redovisade uppgifter kan vitsordas av motparten, detta för att minimera processmaterialet.

Västerås den 19 december 1991.

/Lars Gombrii/

ANDRA RÄTTSFALL GÄLLANDE ÄktB 9 kap 8 §

I mål Cornell - Gombrii har gjorts påståendet "den tingsrätt finns ej som hade vägrat särskild förvaltning om advokaten inlämnat sådan begäran".

För att undersöka påståendets riktighet har ett antal tingsrätter tillskrivits med förfrågan om rättsfall som avser ÄktB 9:8. Tre domar har hittats där domstol beviljat särskild förvaltning av enskild egendom även utan att 'lagstöd' har företetts. Se analys nedan.

Ingen dom har påträffats där domstolen vägrat särskild förvaltning. Arbetet med att söka fler exemplifierande rättsfall försätter.

REFERENSFALLET

Västerås tingsrätts dom T 1113-96

Ett gift par byggde gemensamt hus 1987 och det var nödvändigt att båda bidrog med kapital och inkomst. Efter två år och några månader skiljde de sig. Det var mitt i fastighetskrisens värsta år. Makarna hade gemensamma lån och räntor och värdeminskningen på huset gjorde, att enskild egendom ingick i bodelningen. Mannen förstod att han inte skulle få ut sin del om inte egendom spärrades och uppsökte därför advokat. Advokaten sa att det inte gick eftersom egendomen var enskild. Kapitalet flyttades senare utomlands och någon bodelning gick därför inte att genomföra. Om erforderlig egendom säkrats från egendomsflykt hade makarna sannorlikt gjort upp sina mellanhavanden, enligt sedvanlig bodelningsrätt enligt lag, utan domstols medverkan.

DOM: Västerås tingsrätt anser i dom T 1113-96 att det saknas lagstöd för särskild förvaltning. ÄktB 9:8 kan enligt domstolen ej tillämpas i fall där enskild egendom skall överföras mellan makar.

Domare: Per Kjellsson

ANDRA DOMAR

Göteborgs tingsrätts dom Ä 10235-99

Makarna BN och HN har 'Föravtal om bodelning' som innebär att HN övertar fastighet, bil och företag samt makarnas skulder medan BN övertar husvagn. HN skall dessutom lösa BN med 450000 kronor enskilt kapital enligt betalningsplan. BN ansöker om att fastigheten, som är enskild egendom, sätts under särskild bevakning som garanti för HN:s skyldigheter.

DOM: Fastigheten nnn sätts jämlikt 9 kap 8 § äktenskapsbalken under särskild förvaltning.

Domare: M Ålund

KOMMENTAR

Situationen liknar mycket förhållandena i T 1113-96. Föravtalet motsvarar den till tingsrätten 1991-10-15 ingivna stämmingsansökan innehållande bouppteckning, lottläggning och bodelningsberäkning.

Göteborgs tingsrätts dom Ä 875-00

BESLUT: För tiden från idag till tingsrätten annorledes förordnar, bodelning förrättas mellan parterna eller slutligt avgör ärendet förordnar tingsrätten med tillämpning av bestämmelsen i 9 kap. 8 § ÄktB att KEAs egendom skall sättas under särskild vård och förvaltning. Till god man ...

Domare: G Lundgren

KOMMENTAR: Ärendet har ännu ej erhållits från domstolen och analyserats.

Linköpings tingsrätts dom Ä 293-93

BESLUT: Det finns risk att AK skaffar undan egendomen och att CK därigenom inte kan komma att få sitt bodelningsanspråk tillgodosett. Fara i Dröjsmål föreligger. Tingsrätten beslutar därför att hälften av de aktier som AK äger i PP AB skall sättas under särskild förvaltning. Beslutet gäller oavsett att det inte ha vunnit laga kraft.

Domare: Anders Reldén

KOMMENTAR: Stor likhet med referensfallet.

Justitieombudsmännen

Box 16327
10326 Stockholm

ANMÄLAN OM DOMARJÄV

Klander mot lagmannen vid Västerås tingsrätt Per Kjellsson
gällande jäv vid tingsrättens mål T 1113-96. Dom meddelad 1998-04-09.

Lagmannen har förberett och handlagt målet och därigenom haft avgörande inflytande över val och bortval av domskäl samt domslut. Den fråga om 'lagstöd' på vilken domen kom att vila analyseras ej i domen vilket är uppseendeväckande. Dålig svenska i en doktrin utnyttjas för att pådyvla doktrinen en ståndpunkt som den ej har.

Lagmannen är säkert mycket medveten om, att den domstol ej finns som vägrat särskild förvaltning enligt ÄktB 9:8 "... domstol skall ..." om advokaten inlämnat en sådan begäran.

Dessa förhållanden och fler tros vara följdverkan som jäv kan ha haft. Det har väckt jävsfrågan.

Svarande i målet är en vid domstolen under många år tjänstgörande advokat Lars Gombrii. Domare och vid domstolen verksamma advokater står i ömsesidigt beroendeförhållande till varandra,

Lagmannen har under lång tid tjänstgjort vid tingsrätten i Västerås redan innan han blev lagman. Det förhållandet har först nyligen blivit känt för kärandesidan. Domare och i synnerhet lagmannen vid domstolen står genom yrket i ett ömsesidigt beroendeförhållande till svaranden. Domstolen är ofta beroende av advokat Gombrii för skilda uppdrag.

För domsagans renommé och allmänhetens förtroende för ortens rättsväsende kan det framstå som angeläget, att i dom ej fläcka advokatens goda rykte. Lagmannen kan ej undvika att påverkas av sådana omständigheter. Att advokaten är sekreterare i advokatsamfundets mellersta avdelning förstärker den situationen

Det finns i juristfacket en fiktion (*) om att jurister i sin utbildning uppfostras till att kunna bortse från ej objektiva omständigheter. Vi vet nu att det är omöjligt. Människor är olika och alla påverkas i någon mån subjektivt genom vänskap, kollegialitet, gemensam nytta, gemensamma värderingar mm. Kraven måste därför sättas mycket högt när en jurist eller advokat är part i ett mål. Det ömsesidiga beroendeförhållandet, kollegialiteten mm gör lagmannen jävig på ett sätt som troligen varit avgörande för domslutet.

Det har ej utretts om även andra omständigheter, föreningsverksamhet, umgänge, fritid mm föreligger.

Yrkande

Att JO skall utreda och fastställa lagman Per Kjellsson som jävig i målet.

Lars Cornell
Ostanvik 20, 59493 Gamleby, 0493-67074

(*) "**Fiktion.** Dikt, påhitt, inbillning. I vetenskapliga sammanhang är fiktion ett antagande som görs - trots att det är motsägelsefullt eller inte överensstämmer med verkligheten - med syftet att bemästra annars svår- eller olösliga uppgifter."

Ett tydligt uttryck för kollegial solidaritet kom till uttryck då jag 1994 läste juridik i Västerås. En jurist, som ej var advokat, stödde uppfattningen att advokaten gjort ett skadeståndsgrundande misstag. När juristen fick höra advokatens namn ändrade han omedelbart åsikt, försökte få mig att inte föra fallet vidare och ville därefter inte tala om saken.